

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
İŞ SÜRECİ FORMU

Doküman No/ Süreç No:

92036835-SUR-047

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

000

Yayın Tarihi :

20/01/2021

SÜREÇ SORUMLUSU	ÜST BİRİM:	Kırklareli İl Tarım Müdürlüğü
	ALT BİRİM:	Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü
SÜREÇ UYGULAYICILARI	Müdür, ilgili personel	
SÜREÇ ADI:	Tarımsal Kirliliğin Kontrolü ve Yönetimi Süreci	
SÜRECİN AMACI:	Tarımsal kaynaklı kirliliğin izlenmesi, hassas bölgelerin belirlenmesi ve kirliliği önlemeye yönelik eylem planlarının hazırlanıp uygulanmasıyla; toprak ve su kaynaklarının tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
SÜREÇ GİRDİSİ:	Yönetmelik, Tarımsal Kirlilik İzleme verileri, Bitkisel ve hayvansal üretim bilgileri, Arazi Kullanım bilgileri, Yerüstü ve Yer altı su kütleleri, jeoloji, iklim, eğim, toprak yapısı, Yerleşim yeri bilgileri	
SÜREÇ TEDARİKÇİSİ:	TRGM,DSİ, SYGM,BÜGEM, GKGM, TAGEM	
SÜREÇ ÇIKTISI:	Kirlenmiş veya kirlenme tehdidi altındaki bölgeleri ifade eden Nitrata Hassas Bölgeler ve Kirliliği önlemeye yönelik tedbirleri içeren Nitrat Eylem Planları	
SÜREÇ MÜŞTERİLERİ:	Tarımsal işletmeler ve Hayvancılık işletmeleri	
SÜRECİN DAYANAĞI:	Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği	
	Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (Tebliğ No: 2016/46)	
SÜRECİN PERİYODU:	4 yıl	
İLİŞKİLİ SÜREÇLER:		
BAŞVURUDA İSTENEN EVRAKLAR	Süreç mevzuat gereği yapılmaktadır.	

SÜREÇ HEDEFİ	PERFORMANS GÖSTERGESİ	ÖLÇÜM YÖNTEMİ	DEĞER ÖLÇÜTÜ (Azami/Asgari)	PERFORMANS DEĞERİ
H4.1	PG 4.1.3	Sözleşme kapsamında tamamlanan havza raporlarının incelenip kabul edilmesi ile	Asgari	25 havza
H4.1	PG 4.1.4	Alınan numune kayıtlarının Nitrat Bilgi Sisteminden izleme periyodu sonunda sorgulanması ve hesaplanması ile	Asgari	% 90

Hazırlayan
Tar. Çev. ve Doğ.Kayn. Kor. Daire Başkanlığı

Kontrol Eden
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Onaylayan
Bakan Yardımcısı

Tarımsal Kirliliğin Kontrolü ve Yönetimi Süreci

Tarımsal Çevre ve Doğal Kaynakları Koruma Daire Başkanlığı

Bakanlık İl Müdürlükleri

MEVZUAT GEREĞİ SÜRECİN BAŞLAMASI

NİTRAT HASSAS BÖLGELERİN BELİRLENMESİ

YAS NHB BELİRLENMESİ

YÜS NHB BELİRLENMESİ

HİDREJEOLOJİK HASSASİYET İNDEKS HARİTASININ OLUŞTURULMASI (JEOLOJ, YAS DERİNLİĞİ, EĞİM, YAĞIŞ, TOPRAK)

HİDROLOJİK HASSASİYET İNDEKS HARİTASININ OLUŞTURULMASI (LPİS ARAZİ ÖRTÜSÜ, HTG, EĞİM, YAĞIŞ)

ARAZİ KULLANIM İNDEKS HARİTASININ OLUŞTURULMASI

NHA KATMANI

AZOT KİRLİLİK YÜKÜ İNDEKSİNİN OLUŞTURULMASI

AZOT KİRLİLİK YÜKÜ İNDEKSİNİN OLUŞTURULMASI

YAS NHB

YÜS NHB

TARIMSAL KAYNAKLI KİRLİLİĞİN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

BİLGİ SİSTEMİ VE VERİ TABANI GELİŞTİRİLMESİ (NİBİS)

İLLERE İZLEME TALİMATININ ALINMASI

TARIMSAL KİRLİLİK İZLEME AĞININ OLUŞTURULMASI BİLGİ SİSTEMİNE İŞLENMESİ

İZLEME PROGRAMININ OLUŞTURULMASI

PERİYODİK OLARAK ALINMASI GEREKEN NUMUNELERİN ALINMASI

ANALİZLERİN YAPILMASI

ANALİZ SONUÇLARININ NİBİSE KAYDEDİLMESİ

BİR SONRAKİ DÖNGÜDE TEKRAR DEĞERLENDİR

LABORATUVAR ALTYAPISI OLUŞTURULMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ

İZLEME VERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İZLEME SONUÇLARI EŞİK DEĞERİN ÜZERİNDE Mİ?

HAYIR

EVET

HAYIR

KÖY BAZINDA NHB'LERİN BELİRLENMESİ

NHB Mİ?

EVET

NİTRAT EYLEM PLANI HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI (ARAZİ YÖNETİMİ, GÜBRELEME, AHYVANSAL GÜBRE YÖN., SULAMA YÖN., KAYITLARIN TUTULMASI)

EYLEM PLANI İZLEME VE RAPORLAMA ALTYAPISI OLUŞTURULMASI

EYLEM PLANI ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İLAVE TEDBİRLER

EYLEM PLANI ETKİN Mİ?

HAYIR

EVET

EVET

HAYIR

NHB DURUMU DEVAM EDİYORMU

EK.2A HİDROJEOLJİK (YAS) KİRLENME HASSASİYET İNDEKSİNİN BELİRLENMESİ

HESAPLAMA SÜRECİNDE KULLANILAN TABLOLAR

Tablo 1. Vado Zon Litolojisi

Üstteki (L)	İndeks Değeri
Kalkın, Karstik Kireçtaşı	10
Kalkın, Yarıya Kireçtaşı, Alüvyal Tıyasa	9
Alüvyon (çakıl, kum, kil), çabuk çözünen tuzlu (sazlı)	7-8
Alüvyal ve kıyval bazal kumlar, alt ve kıyval kum ve çakıl, kumtaşı, kireçtaşı	6
Tıyasa, çakıl, magnezitli kireçtaşı, tıyasa, çakıl, kum ve çakıl	5
Alüvyal tıyasa, çakıl, tıyasa, çakıl, kum ve çakıl	4
Siltli tıyasa, çakıl, tıyasa, çakıl, kum ve çakıl	3
Siltli tıyasa, çakıl, tıyasa, çakıl, kum ve çakıl	2

Tablo 2. YAS Derinliği

Su tablası derinliği (D) (yada Akifer tavan derinliği (m))	İndeks değeri
0-5	10
>5-10	8
>10-20	6
>20-50	4
>50	2

Tablo 3. Eğim

Eğim (%) (T)	İndeks değeri
0-2	10
2-6	9
6-12	5
12-18	3
>18	1

Tablo 4. Yıllık Yağış

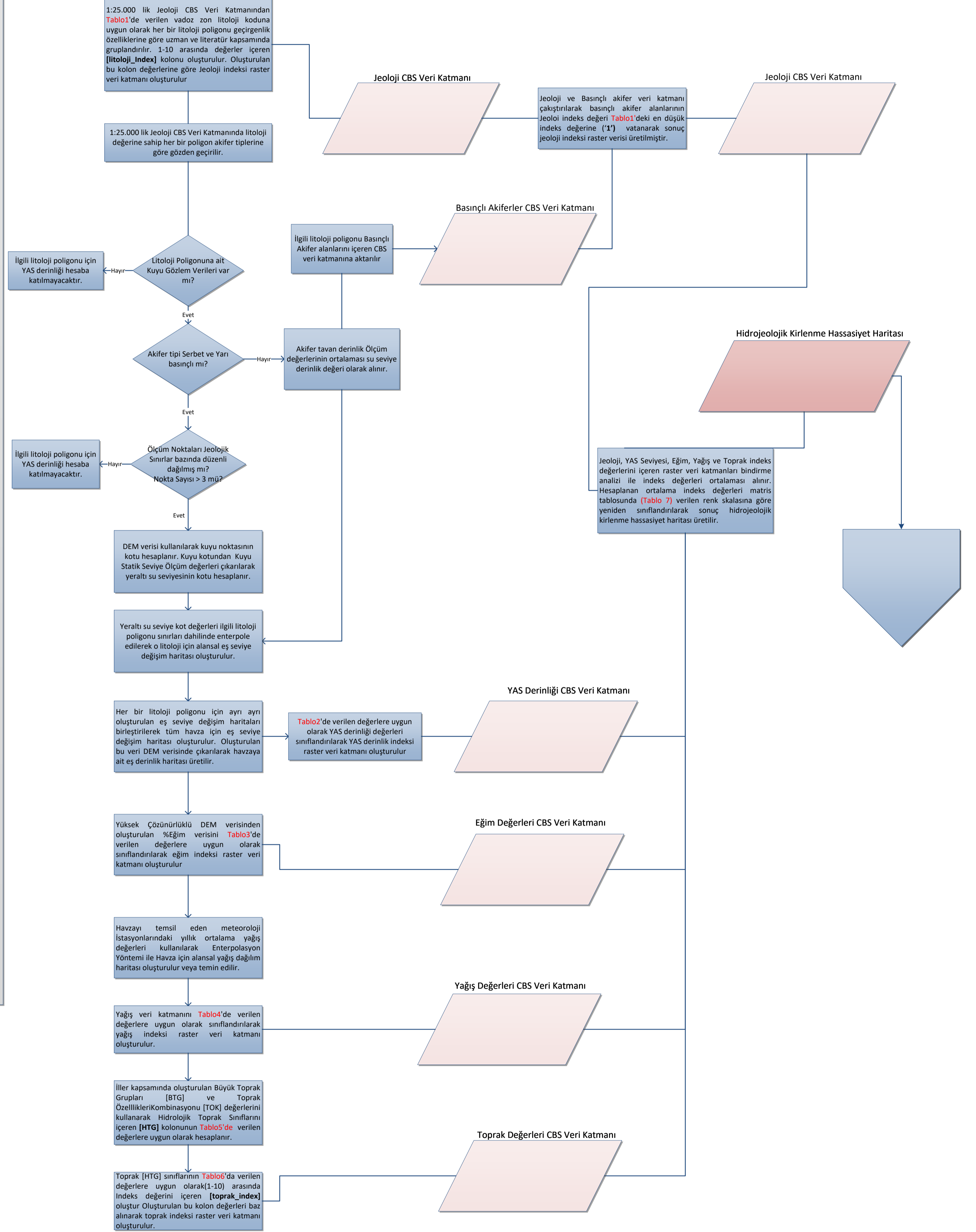
Yıllık Ortalama Yağış (P)(mm)	İndeks değeri
>900	10
>800-900	9
>700-800	8
>600-700	7
>500-600	6
>400-500	5
>300-400	4
>200-300	3
>100-200	2
>0-100	1

Tablo 5. Toprak [BTG_ [TOK] değerlerinin [HTG] dönüşümü

HTG	BTG	Toprak Özellikleri Kombinasyonu
A	A	3, 6, 9, 10
Minimum	B, D, E	27-30
Infiltrasyon Derecesi:	K	9, 16-18, 25-27, 34-35
7,5-10 mm/sa	L	1-11, 13-15, 17-19, 21-23
	M	27-29
	N	26-30
	O	m, p, r ya da bunlarla birlikte h, s, a, k, v sembollerinden biri ya da daha fazlası ile
	T, U	25-30
B	A	3, 6, 9, 10 ile h, s, a, k, v sembollerinden biri ya da daha fazlası ile
Minimum	B, F, R	1-8
Infiltrasyon Derecesi:	D, M, N	1-10
3-7,5mm/sa	E, T	1-24
	G, P	1, 2, 5, 6, 9, 10
	K	4-8, 13-15, 22-24, 28-33
	L	12, 16, 20, 24
	P	1, 2, 5, 6, 9, 10
	U	1, 2, 3
	X	1-4
	Y	1-8
C	A	2, 5, 8 ya da ile h, s, a, k, v sembollerinden biri veya daha fazlası ile
Minimum	B, F	9-23
Infiltrasyon Derecesi:	G	3, 6, 9
0,8-3 mm/sa	Q	1-30
	P, G	3, 4, 7, 8, 11-22
	D, M, N	11-18
	E	25, 26
	F	9-23
	G	3, 4, 7, 8, 11-24, 29, 30
	K	1-3, 10-12, 19-21
	L	25
	P	3, 4, 7, 8, 11-22
	R	9-21
	U	4-21
	X	5-20
	Y	9-25, 29, 30

Tablo 6. Toprak Bünyesi

Hidrolojik Toprak grubu (HTG)	İndeks değeri
A (<120: kil, >99: kum yada çakıl; çakıl yada kumlu bünye)	9
B (130-20: kil, <50-90: kum; tıyasa, kumlu tıyasa)	6
C (130-40: kil, <50: kum; tıyasa, kumlu tıyasa, kumlu tıyasa, kumlu tıyasa)	3
D (>240: kil, <50: kum; kumlu bünye)	1

EK.2B HİDROLOJİK (YÜS) KİRLENME HASSASİYET İNDEKSİNİN BELİRLENMESİ

HESAPLAMA SÜRECİNDE KULLANILAN TABLOLAR

Tablo 1. Eğim Sınıfları

EĞİM(%) SINIF	SINIF
0-2	1.Sınıf
2-6	2.Sınıf
>6	3.Sınıf

Tablo 2. Toprak [BTG]_ [TOK] değerlerinin [HTG] dönüşümü

HTG	BTG	Arazi Tipi	Toprak Özellikleri Kombinasyonu
A Minimum Infiltrasyon Derecesi: 7,5-10 mm/sa	L		1-11, 13-15, 17-19, 21, 22
	A		3, 6, 9, 10
	E, T		1-16
	O		m, p, r ya da bunlarla birlikte h, s, a, k, v sembollerinden biri yada daha fazlası ile
		KK, SK, IV	
B Minimum Infiltrasyon Derecesi: 3-7,5mm/sa	P, G		1, 2, 5, 6, 9, 10
	C, D, M, N		1-10
	E, T		17-24
	B, F, R, Y		1-8
	U		1, 2, 3
C Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0,8-3 mm/sa	L		12, 16, 20, 24
	X		1-4
	K		4-6, 13-15, 22-24
	A		3, 6, 9, 10 ile h, s, a, k, v sembollerinden biri yada daha fazlası ile
	P, G		3, 4, 7, 8, 11-22
D Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0-0,8 mm/sa	C, D, M, N		11-18
	B, F		9-23
	U		4-21
	R		9-21
	L, E, T		25
E Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0-0,8 mm/sa	Y		9-25
	X		5-20
	K		1-3, 10-12, 19-32
	C		3, 6, 9
	A		2, 5, 8 ile h, s, a, k, v sembollerinden biri veya daha fazlası ile
F Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0-0,8 mm/sa	P, G		23, 24, 25
	C, D, M, N		19-25
	B, F		24, 25
	R, U		22-25
	V		1-25
G Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0-0,8 mm/sa	Z		1-4
	A		1, 4, 7 ya da h, s, a, k, v, y sembollerinden biri yada daha fazlası ile
	H		H veya h, s, a, k, v sembollerinden biri veya daha fazlası ile
	S		S veya h, s, a, k, v sembollerinden biri veya daha fazlası ile
	X		21-25
H Minimum Infiltrasyon Derecesi: 0-0,8 mm/sa	Ç		1, 2, 4, 5, 7, 8
	SB, ÇK		

Tablo 3. LPIS Arazi Örtüsü Kod Tanımları

KOD	AD	TANIM	BİTKİSEL ÜRETİM_MERA
X1	Bulut, Göğçe, Sis	Bulut, Göğçe, Sis	
G0	Çayır	Kapalıya yakın Çayır, <10 oranında Odunsuz Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G1	Çayırın baskın olmadığı, Odunsuz Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Çok Açık Çayır, %10-50 oranında Odunsuz Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G2	Çayırın baskın olduğu, Çiplik Alanlara Sahip Çayır	%10-50 oranında Çiplik Toprakta sahip Çayır - Çayır Baskın - Odunsuz Bitki Örtüsüne göre belirlenir.	MERA
G3	Çayırın baskın olmadığı, Odunsuz Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Açık (%50-75) oranında Odunsuz Bitki Örtüsüne sahip Orta-Uzun Ötüsüne sahip Çayır	
L1	Odunsuz Arazi Kenarları		
L2	Doğal Çiplik Alanlar	Çiplik Alanlar	
E1	Kuru Kar	Kuru ya da Buzlu // Çiplik Alanlar	
W0	Durgun Su Kaynakları	Sulak Arazi Bitki Örtüsü	
W1	Alkan Doğal Su Kaynakları	Doğal ya da Suni Su Kaynakları	
F0	Kapalı Odunsuz Bitki Örtüsü	Nehirler ve İlgili Çiplik Toprak ya da Key Bitki Örtüsü Kaplı Nehir Kenarları	
S1	Ağaç Ormanları	Kapalıya yakın (> 87%) Odunsuz Bitki Örtüsü	
A4	Seralar	Seralar	BİTKİSEL ÜRETİM
S1	Üzüm Bağları	Sürekli Çalı Ürünü - Üzüm Bağları	BİTKİSEL ÜRETİM
A2	Pirinç Tarlaları	Pirinç Tarlaları	BİTKİSEL ÜRETİM
T1	Zeytin Ağaçları	Sürekli Ağaç Ürünü - Zeytinlik	BİTKİSEL ÜRETİM
G6	Çayırın baskın olmadığı, Çiplik Alanlara Sahip Çayır	%10 den fazla Çiplik Toprakta sahip Çayır - Çiplik Arazi baskın, Odunsuz Bitki Örtüsüne göre belirlenir.	MERA
A3	İklimi Tarım Alanları	Farklı ürün işleme (Orta/Çalı/Ağaç) karışık halde bananlar, alan	BİTKİSEL ÜRETİM
T0	Sürekli Ağaç Ürünleri	0.050'den büyük oranlar	BİTKİSEL ÜRETİM
S2	Sürekli Çalı Ürünleri	Yağmur suyuyla beslenen Ağaç Bitkileri (Zeytinlikler Haric)	BİTKİSEL ÜRETİM
S3	Çayır	Yağmur suyuyla beslenen Çalı Ürünleri (Üzüm Bağ, Çay veya Fındık Haric)	BİTKİSEL ÜRETİM
S3	Fındık	Sürekli Çalı Ürünü - Fındık	BİTKİSEL ÜRETİM
A0	İklimsel Arazi	Orta Ürünleri	BİTKİSEL ÜRETİM
A1	Seyrek Ağaçlı İklimsel Arazi	İklimsel bir Dağlık Ağaç Katmanı çeren Orta Ürünleri	BİTKİSEL ÜRETİM
N0	Yapılaşma Olmayan Sürat Alanlar	Yapılaşma Olmayan Alanlar - Kaz alanları ya da arazi dolgu alanları	
U0	Yerleşim	Sun Kapaklı Alanlar ve İlgili Alanlar	
U0	Uluslararası	Yollar ve Demiryolları	

Tablo 4. YÜS Hassasiyeti Yüze Akış Katsayıları Tablosu

Hidrolojik Toprak Grupları	A			B			C			D		
	Eğim	< 2 %	2-6 %	> 6 %	< 2 %	2-6 %	> 6 %	< 2 %	2-6 %	> 6 %	< 2 %	2-6 %
LPIS Kodu (F0, L1, L2, G4)	0.08	0.11	0.14	0.1	0.14	0.18	0.12	0.16	0.2	0.15	0.2	0.25
LPIS Kodu (G0, G3)	0.14	0.22	0.3	0.2	0.28	0.37	0.26	0.35	0.44	0.3	0.4	0.5
LPIS Kodu (B0, B1, G5, G6)	0.15	0.25	0.37	0.23	0.34	0.45	0.3	0.42	0.52	0.37	0.5	0.62
LPIS Kodu(A0, A1, A2, A3, A4, T0, T1, S0, S1, S2, S3)	0.14	0.18	0.22	0.16	0.21	0.28	0.2	0.25	0.34	0.24	0.29	0.41
LPIS Kodu (U0)	0.25	0.29	0.32	0.28	0.32	0.36	0.31	0.35	0.42	0.34	0.38	0.46
LPIS Kodu (N0)	0.65	0.67	0.69	0.66	0.68	0.7	0.68	0.7	0.72	0.69	0.72	0.75
LPIS Kodu (R0)	0.76	0.77	0.79	0.8	0.82	0.84	0.84	0.85	0.89	0.89	0.91	0.95

Yüksek Çözünürlüklü DEM verisinden oluşturulan %Eğim verisini Tablo1'de verilen değerlere uygun olarak sınıflandırılarak eğim sınıfları raster veri katmanı oluşturulur

İller kapsamında oluşturulan Büyük Toprak Grupları [BTG] ve Toprak Özellikleri Kombinasyonu [TOK] değerlerini kullanarak Hidrolojik Toprak Sınıflarını içeren [HTG] kolunu Tablo2'de verilen değerlere uygun olarak hesaplanır.

Tablo3'de verilen LPIS Arazi Örtüsü KODlarını içeren yüksek çözünürlüklü arazi örtüsü veri katmanı havza için oluşturulur..

Havzayı temsil eden meteoroloji istasyonlarındaki uzun yıllar ortalaması yıllık ortalama yağış değerleri kullanılarak Entepolasyon Yöntemi ile Havza için alansal yağış dağılım haritası oluşturulur veya temin edilir.

Havzada bulunan yerleşim birimlerine ait idari sınırları temin edilerek Yerleşim Birimleri İdari Sınır CBS Veri Katmanının Oluşturulması

Eğim Değerleri CBS Veri Katmanı

Toprak Değerleri CBS Veri Katmanı

LPIS Arazi Örtüsü CBS Veri Katmanı

Yağış Değerleri CBS Veri Katmanı

Yerleşim Birimleri İdari Sınır CBS Veri Katmanı

Eğim, Toprak ve LPIS Arazi Örtüsü veri katmanları kullanılarak Tablo4'de verilen yüze akış katsayıları CBS veri katmanı oluşturulur

İdari Sınırlar veri katmanı ile LPIS Arazi Örtüsü veri Katmanı Birleştirilerek Yerleşimler bazında Tablo3'de verilen Sınıflamaya uygun olarak Bitkisel Üretim ve Mera Alanları Oluşturulur.

Yüze Akış Katsayıları CBS Veri Katmanı

Yüze Akış Katsayıları Veri Katmanı ile Yağış Verisi Çarpılarak Yüze Akış Miktarı CBS veri katmanı oluşturulur.

Yüze Akış Miktarı CBS Veri Katmanı

Havzada yer alan tüm yerleşim birimleri için Bitkisel üretim ve Mera Alanları, Yüze Akış Miktarı CBS Veri katmanı ile birleştirilerek yerleşim birimlerinde toplam yüze akış miktarları bitkisel üretim ve mera alanları için ayrı ayrı hesaplanır.

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için hesaplanan bitkisel üretim alanlarındaki akış miktarları gözönünde bulundurularak Jenk'in Doğal Kırılım(Jenk's Natural Break) Sınıflamasına göre 5 farklı sınıf oluşturulmuştur. En az akış miktarı **Önemli** en fazla akış miktarı **Çok Yüksek** olacak şekilde yerleşim birimlerine ait **Bitkisel Üretim YÜS Hassasiyet** sınıfı belirlenir.

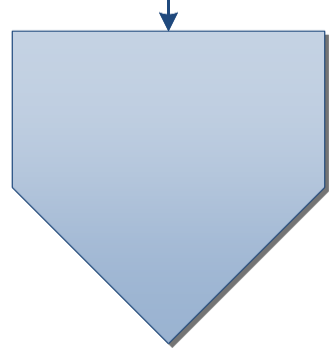
Havzadaki tüm yerleşim birimleri için hesaplanan bitkisel üretim ve mera alanlarındaki toplam akış miktarları gözönünde bulundurularak Jenk'in Doğal Kırılım(Jenk's Natural Break) Sınıflamasına göre 5 farklı sınıf oluşturulmuştur. En az akış miktarı **Önemli** en fazla akış miktarı **Çok Yüksek** olacak şekilde yerleşim birimlerine ait **Hayvançılık YÜS Hassasiyet** sınıfı belirlenir.

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için hesaplanan bitkisel üretim ve mera alanlarındaki toplam akış miktarları gözönünde bulundurularak Jenk'in Doğal Kırılım(Jenk's Natural Break) Sınıflamasına göre 5 farklı sınıf oluşturulmuştur. En az akış miktarı **Önemli** en fazla akış miktarı **Çok Yüksek** olacak şekilde yerleşim birimlerine ait **Toplam Tarım YÜS Hassasiyet** sınıfı belirlenir.

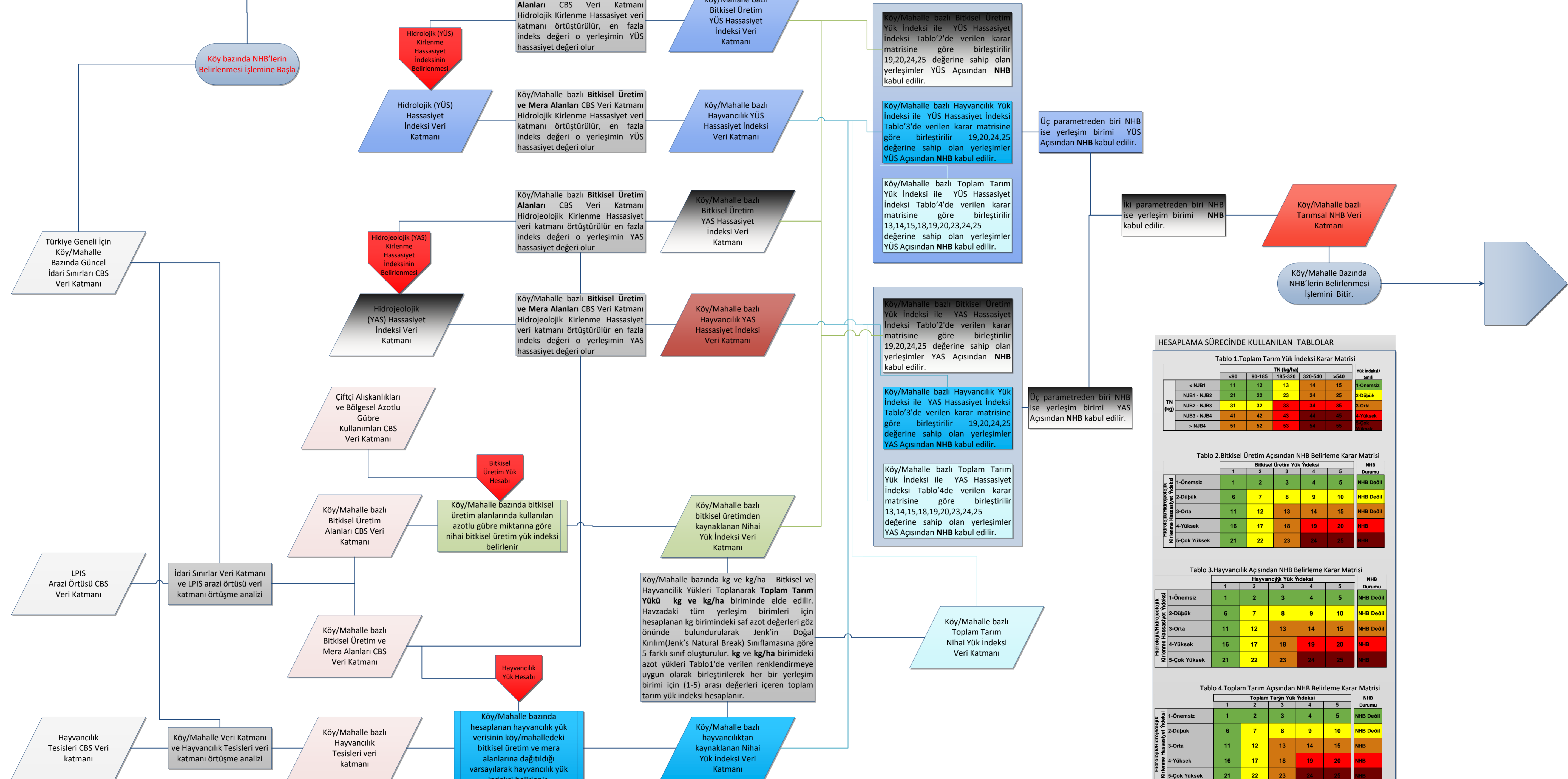
Hassasiyet
1-Önemli
2-Düşük
3-Orta
4-Yüksek
5-Çok Yüksek

Hassasiyet
1-Önemli
2-Düşük
3-Orta
4-Yüksek
5-Çok Yüksek

Hassasiyet
1-Önemli
2-Düşük
3-Orta
4-Yüksek
5-Çok Yüksek

EK.1 NİTRATA HASSAS BÖLGELERİN (NHB) BELİRLENMESİ

HESAPLAMA SÜRECİNDE KULLANILAN TABLOLAR

Tablo 1. Toplam Tarım Yük İndeksi Karar Matrisi

TN (kg)	TN (kg/ha)					NHB Durumu
	<90	90-185	185-320	320-540	>540	
< N.B1	11	12	13	14	15	1-Önemli
N.B1 - N.B2	26	22	23	24	25	2-Düşük
N.B2 - N.B3	31	32	33	34	35	3-Orta
N.B3 - N.B4	41	42	43	44	45	4-Yüksek
> N.B4	51	52	53	54	55	5-Cok Yüksek

Tablo 2. Bitkisel Üretim Açısından NHB Belirleme Karar Matrisi

Köy/Mahalle bazında Bitkisel Üretim Yük İndeksi	Bitkisel Üretim Yük Değeri					NHB Durumu
	1	2	3	4	5	
1-Önemli	1	2	3	4	5	NHB Değil
2-Düşük	6	7	8	9	10	NHB Değil
3-Orta	11	12	13	14	15	NHB Değil
4-Yüksek	16	17	18	19	20	NHB
5-Cok Yüksek	21	22	23	24	25	NHB

Tablo 3. Hayvancılık Açısından NHB Belirleme Karar Matrisi

Köy/Mahalle bazında Hayvancılık Üretim Yük İndeksi	Hayvancılık Yük Değeri					NHB Durumu
	1	2	3	4	5	
1-Önemli	1	2	3	4	5	NHB Değil
2-Düşük	6	7	8	9	10	NHB Değil
3-Orta	11	12	13	14	15	NHB Değil
4-Yüksek	16	17	18	19	20	NHB
5-Cok Yüksek	21	22	23	24	25	NHB

Tablo 4. Toplam Tarım Açısından NHB Belirleme Karar Matrisi

Köy/Mahalle bazında Toplam Tarım Yük İndeksi	Toplam Tarım Yük Değeri					NHB Durumu
	1	2	3	4	5	
1-Önemli	1	2	3	4	5	NHB Değil
2-Düşük	6	7	8	9	10	NHB Değil
3-Orta	11	12	13	14	15	NHB
4-Yüksek	16	17	18	19	20	NHB
5-Cok Yüksek	21	22	23	24	25	NHB

EK.3B BİTKİSEL ÜRETİM YÜK İNDEKSİNİN BELİRLENMESİ

HESAPLAMA SÜRECİNDE KULLANILAN TABLOLAR

Tablo 1. Bölgesel Azotlu Gübre Kullanım Değerleri (Çiftçi Alışkanlıkları ve Tavsiye Rehberine Göre)

BÖLGESEL Bölge1 Bölge2	ÇİFTÇİ ALIŞKANLIKLARI Kapsamında LPIS Sınıfları İçin Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı(Kg/dekar)												
	EKİLEBİLİR ARAZİ (A0)	SEYREK AĞAÇLI EKİLEBİLİR ARAZİ (A1)	PIRİNÇ TARLALARI (A2)	KARMA TARIM ALANLARI	SERALAR	SÜREKLİ AĞAÇ ÜRÜNLERİ	ZEYTİN AĞAÇLARI	SÜREKLİ ÇALI ÜRÜNLERİ	ÜZÜM BAĞLARI	ÇAY	FINDIK		
	1. ve 2. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	3. ve 4. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	5., 6. 7. ve 8. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Seyrek Ağaçlı Ekilebilir Alanlarda (A1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Pirinç Tarlalarında (A2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Karma Tarım Alanlarında (A3) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sera Alanlarında (A4) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sürekli Ağaç Ürünleri Bulunan Alanlarda (T0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Zeytin Ağaçları Bulunan Alanlarda (T1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sürekli Çalı Ürünleri Bulunan Alanlarda (S0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Üzüm Bağları Bulunan Alanlarda (S1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Çay Bulunan Alanlarda (S2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Fındık Bulunan Alanlarda (S3) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)
	CA_A0_12	CA_A0_34	CA_A0_5678	CA_A1	CA_A2	CA_A3	CA_A4	CA_T0	CA_T1	CA_S0	CA_S1	CA_S2	CA_S3

BÖLGESEL Bölge1 Bölge2	TAVSİYE REHBER Kapsamında LPIS Sınıfları İçin Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı(kg/da)												
	EKİLEBİLİR ARAZİ (A0)	SEYREK AĞAÇLI EKİLEBİLİR ARAZİ (A1)	PIRİNÇ TARLALARI (A2)	KARMA TARIM ALANLARI	SERALAR	SÜREKLİ AĞAÇ ÜRÜNLERİ	ZEYTİN AĞAÇLARI	SÜREKLİ ÇALI ÜRÜNLERİ	ÜZÜM BAĞLARI	ÇAY	FINDIK		
	1. ve 2. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	3. ve 4. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	5., 6. 7. ve 8. Sınıf Arazellere Bulunan Ekilebilir Alanlarda (A2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Seyrek Ağaçlı Ekilebilir Alanlarda (A1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Pirinç Tarlalarında (A2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Karma Tarım Alanlarında (A3) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sera Alanlarında (A4) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sürekli Ağaç Ürünleri Bulunan Alanlarda (T0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Zeytin Ağaçları Bulunan Alanlarda (T1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Sürekli Çalı Ürünleri Bulunan Alanlarda (S0) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Üzüm Bağları Bulunan Alanlarda (S1) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Çay Bulunan Alanlarda (S2) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)	Fındık Bulunan Alanlarda (S3) Dekarda Kullanılan Saf Azot Miktarı (kg/da)
	TR_A0_12	TR_A0_34	TR_A0_5678	TR_A1	TR_A2	TR_A3	TR_A4	TR_T0	TR_T1	TR_S0	TR_S1	TR_S2	TR_S3

Tablo 2. LPIS Arazi Örtüsü Kod Tanımları

KOD	AD	TANIM	BİTKİSEL ÜRETİM_MERA
X1	Bulut, Gölge, Sis	Bulut, Gölge, Sis	
G0	Çayır	Kapalıya yakın Çayır, <%10 oranında Odunsu Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G3	Çayırın baskın olduğu, Odunsu Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Çok Açık Çayır, %10-50 oranında Odunsu Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G5	Çayırın baskın olduğu, Çıplak Alanlara sahip çayır	%10-50 oranında Çıplak Toprağa sahip Çayır – Çayır Baskın- Odunsu Bitki Örtüsü görülebilir.	MERA
G4	Çayırın baskın olmadığı, Odunsu Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Açık (%50-75) oranında Odunsu Bitki Örtüsü içeren Orta-Uzun Otsu katman	
L2	Odunsu Arazi Kenarları		
B0	Doğal Çıplak Alanlar	Çıplak Alanlar	
B1	Kalıcı Kar	Kar ya da Buzul // Çıplak Alanlar	
M0	Doğal Sulak Bitki Örtüsü	Sulak Arazi Bitki Örtüsü	
W0	Durgun Su Kaynakları	Doğal ya da Suni Su Kaynakları	
W1	Akan Doğal Su Kütleleri	Nehirler ve İlişkili Çıplak Toprak ya da Kıyı Bitki Örtüsü Kaplı Nehir Kenarları	
F0	Kapalı Odunsu Bitki Örtüsü	Kapalıya yakın (> %75) Odunsu Bitki Örtüsü	
L1	Ağaç Grupları		
A4	Seralar		BİTKİSEL ÜRETİM
S1	Üzüm Bağları	Sürekli Çalı Ürünü: Üzüm Bağları	BİTKİSEL ÜRETİM
A2	Pirinç Tarlaları	Pirinç Tarlaları	BİTKİSEL ÜRETİM
T1	Zeytin Ağaçları	Sürekli Ağaç Ürünü – Zeytinlik	BİTKİSEL ÜRETİM
G6	Çayırın baskın olmadığı, Çıplak Alanlara sahip çayır	%50'den fazla Çıplak Toprağa sahip Çayır – Çıplak Arazi baskın. Odunsu Bitki Örtüsü görülebilir.	MERA
A3	Karma Tarım Alanları	Farklı ürün tiplerini (Otsu/Çalı/Ağaç) karşık halde barındıran, alanı 0.05ha'dan büyük araziler	BİTKİSEL ÜRETİM
T0	Sürekli Ağaç Ürünleri	Yağmur suyuyla beslenen Ağaç Bitkileri (Zeytinlikler Hariç)	BİTKİSEL ÜRETİM
S0	Sürekli Çalı Ürünleri	Yağmur suyuyla beslenen Çalı Ürünleri (Üzüm Bağ, Çay Veya Fındık Hariç)	BİTKİSEL ÜRETİM
S2	Çay	Sürekli Çalı Ürünü – Çay Ekim Alanı	BİTKİSEL ÜRETİM
S3	Fındık	Sürekli Çalı Ürünü – Fındık	BİTKİSEL ÜRETİM
A0	Ekilebilir Arazi	Otsu Ürün(ler)	BİTKİSEL ÜRETİM
A1	Seyrek Ağaçlı Ekilebilir Arazi	İkinci bir Dağınık Ağaç Katmanı içeren Otsu Ürün(ler)	BİTKİSEL ÜRETİM
N0	Yapılaşma Olmayan Suni Alanlar	Yapılaşma Olmayan Alanlar – Kazı alanları ya da arazi doldurmaları	
U0	Yerleşim	Suni Kapalı Alanlar ve İlişkili alanlar	
U0	Ulaşım Ağı	Yollar ve Demiryolları	

Tablo 3.Bitkisel Üretim Yük İndeksi Karar Matrisi

TN (kg)	TN (kg/ha)					Yük İndeksi/ Sınıfı
	<50	50-100	100-150	150-200	>200	
<NJB1	11	12	13	14	15	1-Önemsiz
NJB1 - NJB2	21	22	23	24	25	2-Düçük
NJB2 - NJB3	31	32	33	34	35	3-Orta
NJB3 - NJB4	41	42	43	44	45	4-Yüksek
> NJB4	51	52	53	54	55	5-Çok Yüksek

Arazi Çalışmaları kapsamında uzman ekip tarafından bölgesel (alansal) bazda Tablo2'de verilen bitkisel üretim alanlarında LPIS kodları bazında çiftçiler tarafından dekara kullanılan saf azotlu ve fosforlu gübre miktarları Tavsiye Rehberde verilen değerler ile birlikte Tablo1'e uygun olarak doldurulur.

Belirlenen Bölgeler CBS ortamında sayısallaştırılarak Bölgesel Azotlu Gübre Kullanım Değerlerini içeren CBS veri katmanı oluşturulur.

Bölgesel Azotlu Gübre Kullanım Değerleri Veri Katmanı ile LPIS Arazi örtüsü Veri Katmanı birleştirilerek bitkisel üretim alanları için kullanılan toplam saf azot miktarı kg biriminde hesaplanır.

Her bir Bitkisel Üretim Alanı için Hesaplanan Saf Azot miktarları Yerleşim Birimleri İdari Sınırlar Veri Katmanı ile birleştirilerek Her bir yerleşim Birimi için Kullanılan Toplam saf azot miktarı (kg) ve hektarda kullanılan saf azot miktarı (kg/ha) hesaplanır.

Bölgesel Azotlu Gübre Kullanım Değerleri CBS Veri Katmanı

LPIS Arazi Örtüsü CBS Veri Katmanı

Yerleşim Birimleri İdari Sınır CBS Veri Katmanı

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için hesaplanan kg birimindeki saf azot değerleri göz önünde bulundurularak Jenk'in Doğal Kırılım(Jenk's Natural Break) Sınıflamasına göre 5 farklı sınıf oluşturulmuştur. Kg/ha cinsinde hesaplanan azot miktarları ise kendi içerisinde literatür ve uzman görüşleri kapsamında Tablo3 deki aralıklara uygun olarak sınıflandırılmıştır.

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için kg ve kg/ha birimindeki azot yükleri Tablo3'de verilen renklendirmeye uygun olarak birleştirilerek her bir yerleşim birimi için (1-5) arası değerleri içeren bitkisel üretim yük indeksi hesaplanır.

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için bitkisel üretim alanı yüzdesi belirlenir.

Bitkisel Üretim Alanı>%70

Evet
Nihai Bitkisel Yük İndeksi = Mevcut Yük İndeksi + 1 (bir sınıf yukarı yükselir)

Bitkisel Üretim Alanı<=%30

Evet
Nihai Bitkisel Yük İndeksi = Mevcut Yük İndeksi - 1 (bir sınıf aşağı düşer)

Nihai Bitkisel Yük İndeksi = Mevcut Yük İndeksi (Aynı sınıfta kalır.)

Köy/Mahalle bazlı bitkisel üretimden kaynaklanan Nihai Yük İndeksi Veri Katmanı

EK.3B HAYVANCILIK YÜK İNDEKSİNİN BELİRLENMESİ

HESAPLAMA SÜRECİNDE KULLANILAN TABLOLAR

Tablo 1. İyi Tarım Uygulamaları Tablo2.1

Hayvan türü	BBHB dönüşüm katsayısı*	BBHB başına kg N/ yıl	kg N/ Baş. yıl	Hayvan sayısı	Toplam Azot
	(A)	(B)	(C= AXB)	(D)	(E= CXD)
Kültür irki süt ineği	1	70	70		
Kültür melezi	0,75	70	52,5		
Yerli inek	0,5	70	35		
Dana-düve (kültür irki)	0,6	70	42		
Dana-düve (yerli)	0,45	70	31,5		
Buzağı	0,3	70	21		
Manda (erkek)	0,15	70	10,5		
Manda (dişi)	0,9	70	63		
Öküz	0,75	70	52,5		
Boğa	0,6	70	42		
Koyun	1,5	70	105		
Keci	0,1	70	7		
Kuzu-oğlak	0,08	70	5,6		
At	0,04	70	2,8		
Katır	0,5	70	35		
Eşek	0,4	70	28		
Etlik piliçler	0,3	70	21		
Yumurta tavuğu	0,0025	85	0,2125		
Hindi	0,004	85	0,34		
	0,02	85	1,7		

İŞLETMENİN ÜRETTİĞİ TOPLAM AZOT (kg N/yıl)
 * 31/7/1998 tarihli ve 23419 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mera Yönetmeliği
 Bir işletmenin üretebileceği yıllık toplam azot miktarı hesaplanırken yukarıdaki tablo değerleri dikkate alınmalıdır. Bu değerler kullanılarak yapılan hesaplamalar sonucunda, Nitrate Hassas Bölgeler için 1600 kg ve üzeri, Nitrate Hassas Olmayan Bölgeler için ise 3500 kg ve üzeri azot/yıl üreten hayvancılık işletmeleri iyi tarım uygulamaları kodunu uygulamak ile yükümlüdür.
 Tablo 2.1' den de açıkça anlaşıldığı gibi; hayvan türüne bağlı olarak 1 BBHB, her yıl 70-85 kg N üretir. Uygulamada ise bu miktar daha fazla veya daha az olabilir. Hayvan gübresinde bulunan gerçek azot miktarı hayvanın türüne, ırkına, cinsiyetine, yaşına ve rasyonun protein yüzdesine göre değişiklik göstermektedir.

Tablo 2. LPIS Arazi Örtüsü Kod Tanımları

KOD	AD	TANIM	BITKİSEL ÜRETİM_MERA
X1	Bulut, Gölge, Sis	Bulut, Gölge, Sis	
G0	Çayır	Kapalıya yakın Çayır, <%10 oranında Odunsu Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G3	Çayırın baskın olduğu, Odunsu Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Çok Açık Çayır, %10-50 oranında Odunsu Bitki Örtüsüne sahip	MERA
G5	Çayırın baskın olduğu, Çıplak Alanlara sahip çayır	%10-50 oranında Çıplak Toprağa sahip Çayır – Çayır Baskın- Odunsu Bitki Örtüsü görülebilir.	MERA
G4	Çayırın baskın olmadığı, Odunsu Bitki Örtüsüne sahip Çayır	Açık (%50-75) oranında Odunsu Bitki Örtüsü içeren Orta-Uzun Otsu katman	
L2	Odunsu Arazi Kenarları		
B0	Doğal Çıplak Alanlar	Çıplak Alanlar	
B1	Kalıcı Kar	Kar ya da Buzul // Çıplak Alanlar	
MO	Doğal Sulak Bitki Örtüsü	Sulak Arazi Bitki Örtüsü	
WO	Durgun Su Kaynakları	Doğal ya da Suni Su Kaynakları	
W1	Akan Doğal Su Kütelleri	Nehirler ve ilişkili Çıplak Toprak ya da Kıyı Bitki Örtüsü Kaplı Nehir Kenarları	
F0	Kapalı Odunsu Bitki Örtüsü	Kapalıya yakın (>%75) Odunsu Bitki Örtüsü	
L1	Ağaç Grupları		
A4	Seralar	Seralar	BITKİSEL ÜRETİM
S1	Üzüm Bağları	Sürekli Çalı Ürünü: Üzüm Bağları	BITKİSEL ÜRETİM
A2	Pirinç Tarlaları	Pirinç Tarlaları	BITKİSEL ÜRETİM
T1	Zeytin Ağaçları	Sürekli Ağaç Ürünü – Zeytinlik	BITKİSEL ÜRETİM
G6	Çayırın baskın olmadığı, Çıplak Alanlara sahip çayır	%50'den fazla Çıplak Toprağa sahip Çayır – Çıplak Arazi baskın. Odunsu Bitki Örtüsü görülebilir.	MERA
A3	Karma Tarım Alanları	Farklı ürün tiplerini (Otsu/Çalı/Ağaç) karşılıklı halde barındıran, alanı 0.05ha'dan büyük araziler	BITKİSEL ÜRETİM
T0	Sürekli Ağaç Ürünleri	Yağmur suyuyla beslenen Ağaç Bitkileri (Zeytinlikler Hariç)	BITKİSEL ÜRETİM
S0	Sürekli Çalı Ürünleri	Yağmur suyuyla beslenen Çalı Ürünleri (Üzüm Bağları, Çay veya Fındık Hariç)	BITKİSEL ÜRETİM
S2	Çay	Sürekli Çalı Ürünü - Çay Ekim Alanı	BITKİSEL ÜRETİM
S3	Fındık	Sürekli Çalı Ürünü - Fındık	BITKİSEL ÜRETİM
A0	Ekilebilir Arazi	Otsu Ürün(ler)	BITKİSEL ÜRETİM
A1	Seyrek Ağaçlı Ekilebilir Arazi	İkinci bir Dağınık Ağaç Katmanı içeren Otsu Ürün(ler)	BITKİSEL ÜRETİM
NO	Yapılaşma Olmayan Suni Alanlar	Yapılaşma Olmayan Alanlar – Kazı alanları ya da arazi doldurmaları	
U0	Yerleşim	Suni Kapalı Alanlar ve ilişkili alanlar	
R0	Ulaşım Ağı	Yollar ve Demiryolları	

Tablo 3. Hayvancılık Yük İndeksi Karar Matrisi

TN (kg)		TN (kg/ha)					Yük İndeksi/ Sınıfı
		<40	40-85	85-170	170-340	>340	
<NJB1		11	12	13	14	15	1-Önemsiz
NJB1 - NJB2		21	22	23	24	25	2-Düşük
NJB2 - NJB3		31	32	33	34	35	3-Orta
NJB3 - NJB4		41	42	43	44	45	4-Yüksek
> NJB4		51	52	53	54	55	5-Çok Yüksek

HAYBİS(Hayvancılık Bilgi Sistemi)de kayıtlı olan her bir tesisin bulunduğu il-ilçe-ad ve koordinat bilgileri gözönünde bulundurularak havza içerisinde yer alan tüm hayvancılık tesisleri CBS ortamına noktasal veri olarak aktarılmıştır.

Tablo1'de verilen iyi tarım uygulamaları Tablo2.1 deki değerler gözönünde bulundurularak her bir işletmedeki hayvan türü ve sayılarından o işletmeye ait hayvancılık kaynaklı yıllık toplam azot yükü kg biriminde hesaplanmıştır.

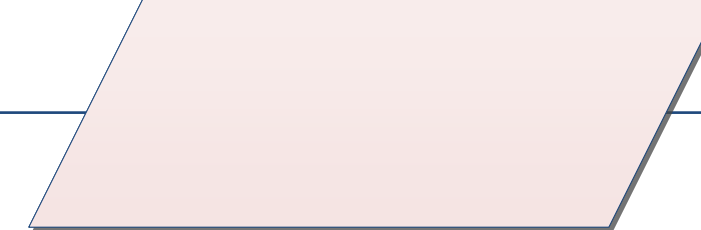
Her bir tesis için hesaplanan yıllık toplam saf azot miktarları Yerleşim Birimleri İdari Sınırlar Veri Katmanı ile birleştirilerek her bir yerleşim birimi için hayvancılıktan kaynaklanan yıllık toplam saf azot miktarı (kg) hesaplanır.

Yerleşimler bazında belirlenen toplam azot miktarı LPIS Arazi örtüsü Veri Katmanı birleştirilerek yerleşim birimine ait toplam hayvancılık yükü o yerleşim birimindeki bitkisel üretim ve mera alanları toplamına bölünerek her bir yerleşim birimi için hektardaki hayvancılık yükü (kg/ha) hesaplanır.

Hayvancılık Tesisleri CBS Veri Katmanı

Yerleşim Birimleri İdari Sınır CBS Veri Katmanı

LPIS Arazi Örtüsü CBS Veri Katmanı

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için hesaplanan kg birimindeki saf azot değerleri göz önünde bulundurularak Jenk'in Doğal Kırılım(Jenk's Natural Break) Sınıflamasına göre 5 farklı sınıf oluşturulmuştur. Kg/ha cinsinde hesaplanan azot miktarları ise kendi içerisinde literatür ve uzman görüşleri kapsamında Tablo3 deki aralıklara uygun olarak sınıflandırılmıştır.

Havzadaki tüm yerleşim birimleri için kg ve kg/ha birimindeki azot yükleri Tablo3'de verilen renklendirmeye uygun olarak birleştirilerek her bir yerleşim birimi için (1-5) arası değerleri içeren nihai hayvancılık yük indeksi hesaplanır.

Köy/Mahalle bazlı hayvancılıktan kaynaklanan Nihai Yük İndeksi Veri Katmanı

